¹הס שלא להזכיר (א) בשם ה' שלא לימדו אביו ואמו מיד הוציא יראתו מחיקו ומחבקה ומנשקה עד שנבקעה כריסו ונפלה יראתו לארץ ונפל הוא עליה לקיים מה שנאמר ²ונתתי פגריכם על פגרי גלוליכם בתר דאביקו ביה ת"ש ³ויזעקו בקול גדול אל ה' אלהיהם מאי אמור אמר רב יהודה ואיתימא ר' יונתן א)בייא בייא היינו דאחרביה לביתא וקליא להיכלא וקטלינהו לצדיקי ואגלינהו לישראל מארעייהו ועדיין הוא מרקד בינן כלום יהבתיה לן אלא לקבולי ביה אגרא לא איהו בעינן ולא אגריה בעינן בתר דאביקו ביה יתבו תלתא יומא בתעניתא בעו רחמי נפל להו פיתקא מרקיעא דהוה כתיב בה אמת אמר רבי חנינא שמע מינה ב)חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת נפק כגוריא דנורא מבית קדשי הקדשים אמר להו נביא לישראל היינו יצרא דע"ז בהדי דקתפסי ליה אישתמיט ביניתא מיניה ואזל קליה בארבע מאה פרסי אמרו היכי ניעבד דילמא משמיא מרחמי עליה א"ל נביא שדיוהו בדודא דאברא וכסיוה באברא דשייף קליה דכתיב ⁴ויאמר זאת הרשעה וישלך אותה אל תוך האיפה וישלך את האבן העופרת אל פיה ג)אמרי הואיל ד)ועת רצון הוא ניבעי רחמי איצרא דעבירה בעו רחמי אימסר בידייהו חבשוהו תלתא יומי איבעו ביעתא בת יומא ה)לחולה ולא אשכחו אמרו היכי נעביד ניבעי פלגא פלגא מרקיעא לא יהבי כחלינהו לעיניה אהני ביה דלא איגרי איניש בקרובתיה אמר רב יהודה אמר רב מעשה בנכרית אחת שהיתה חולה ביותר אמרה אם תעמוד ההיא אשה מחוליה תלך ותעבוד לכל ע"ז שבעולם עמדה ו)(ועבדה) לכל ע"ז שבעולם כיון שהגיע לפעור שאלה לכומרים במה עובדין לזו אמרו לה אוכלין תרדין ושותין שכר ומתריזין בפניה אמרה מוטב שתחזור ההוא אשה לחוליה ולא תעבוד ע"ז בכך אתם בית ישראל אינן כן ⁵הנצמדים לבעל פעור כצמיד פתיל ⁶ואתם הדבקים בה' אלהיכם כשתי תמרות הדבוקות זו בזו במתניתא תנא הנצמדים לבעל פעור כצמיד ע"י אשה ואתם הדבקים בה' אלהיכם דבוקים ממש ת"ר מעשה בסבטא בן ז) אלס שהשכיר חמורו לנכרית אחת כיון שהגיעה לפעור אמרה לו המתן עד שאכנס ואצא לאחר שיצאה אמר לה אף את המתיני עד שאכנס ואצא אמרה לו ולא יהודי אתה אמר לה ומאי איכפת ליך נכנס פער בפניו וקינח בחוטמו והיו משרתי ע"ז מקלסין לו ואומרים מעולם לא היה אדם שעבדו לזו בכך ᵃהפוער עצמו לבעל פעור הרי זה עבודתו אע"ג דמיכוין לביזוי הזורק אבן למרקולים זו היא עבודתו אע"ג דמיכוין למירגמיה רב מנשה הוה קאזיל לבי תורתא אמרו לו ע"ז היא דקאי הכא שקל פיסא שדא ביה אמרו לו מרקולים היא אמר להו הזורק אבן למרקולים תנן אתא שאל בי מדרשא א"ל הזורק אבן במרקולים תנן ᵇאף על גב דמיכוין למירגמיה אמר להו איזיל אישקלה א"ל אחד הנוטלה ואחד הנותנה חייב כל חדא וחדא רווחא לחבירתה שביק: **מתני'** ᶜהנותן מזרעו למולך אינו חייב עד שימסור למולך ויעביר באש מסר למולך ולא העביר באש העביר באש ולא מסר למולך אינו חייב עד שימסור למולך ויעביר באש: **גמ'** קתני ע"ז וקתני מולך אמר רבי אבין תנן כמאן דאמר מולך לאו ע"ז היא דתניא ח)אחד למולך ואחד לשאר ע"ז חייב רבי אלעזר ברבי שמעון אומר למולך חייב ᵈשלא למולך פטור אמר אביי רבי אלעזר בר' שמעון ור' חנינא בן אנטיגנוס אמרו דבר אחד רבי אלעזר בר' שמעון הא דאמרן רבי חנינא בן אנטיגנוס דתניא רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר מפני מה תפסה תורה לשון מולך כל שהמליכוהו עליהם אפי' צרור ואפי' קיסם רבא אמר מולך עראי איכא בינייהו

א"ר

רש"י

הס. שתוק כמו (במדבר יג) ויהס כלב השתיקם: **ויזעקו בני ישראל בקול גדול.** באנשי כנסת הגדולה כתיב: **בייא בייא.** בלשון ארמי הוי לשון גנוח וצעקה כמו אהה בלשון הקודש ט): **היינו האי דחרביה לביתיה.** למקדשו: י)**(ובעו רחמי).** היו מבקשים רחמים שימסר בידם יצר הרע של עבודת כוכבים: **לקבולי ביה אגרא.** לכוף את יצרנו ולקבל שכר על כך: **לא איהו בעינן וכו'.** אלמא יצר תקפן: **יתבי תלתא יומין וכו'.** מלתיה דרב יהודה מסיק: **אמת.** משמע מסכים אני עמהם בתקנה זו שטוב הדבר לסלקו: **חותמו של הקב"ה אמת.** שהמלך נאות ומסכים עם עבדיו חותם עמהם בתקנתם את חותמו: **כגוריא.** ארי קטן: **ביניתא.** שער: **דודא דאברא.** קלחת של עופרת: **אברא שאיף קליה.** שואף את הקול ומעכבו לצאת יותר מכל כלי מתכות: **זאת הרשעה.** זהו יצר הרע. ובנבואת זכריה כתיב שהיה בתחילת בית שני: **דעבירה.** של עריות: **חבשוה תלתא יומין וכו'.** ומתוך כך פסק חמוס הזכרים מלהוליד והנקבות מלילד: **איבעו ביעתא בת יומא** כ)**(ולא אשתכח).** נתבקשה ביצה שנולדה בו ביום: **ולא אשתכח.** שאפילו אותן שהיו גמורות קודם לכן פסקו מלצאת: **נבעו פלגא.** שלא יהא שולט במקום עבירה כדי שלא יהא תובע עריות: **כחלינהו לעיניה.** סמו עיניו בכחול: **אהני ביה.** הך תקנתא פורתא דלא איגרי בקריבתא באמו ובאחותו אבל מתגרה הוא באשת איש ובנדה: **תרדין.** בלד"ש בלע"ז ומשלשלין את המעים וכן שכר חדש: **אתם בית ישראל אינן כן.** רב יהודה קאמר לה למדרשיה לקרא: **הנצמדים לבעל פעור.** כלומר אבל אבותם לא השיבו זאת על לבם שע"ז מגונה היא מכל ע"ז שבעולם ונצמדו ואדבקו בה כצמיד פתיל המוקף ע"פ כלי שממרחין אותו בטיט יפה ואל המקום לא היו נצמדים אלא דבוקים כתמרות המדובקות שדבוקות ואינן דבוקות: **במתניתא תנא.** שבח הוא אצלם דדבוק משמע מחובר טפי מנצמד. צמידין אינן מחוברין ונמשכין וזזין אילך ואילך דבוק משמע יפה יפה: **סבטאי.** שם יהודי הוא: **בן** ל)**אלס.** בשמך ושם מקום הוא: **וקינח בחוטמו.** של פעור: **מקלסין.** משבחין: **ואע"ג דמכוון לבזויי.** חייב קרבן על שגגתו ואם התרו בו חייב מיתה: **לבי תורתא.** מקום: **פיסא.** בלשט"א בלע"ז: **מרקולים הוא.** זה וזהו עבודתו: **למרקולים תנן.** לפניו לכבדו ואני זרקתי להכות בגופו: **במרקולים.** עצמו להכותו: **אישקליה.** אע"ג שכבר עבד ואין השבון לדבר קא בעי למשקליה כדי שלא תתנאה בעבודה שלו: **רווחא לחבירתה שביק.** מפנה לה מקום לזורקים: **מתני' שימסור למולך.** מוסרו ביד משרתי ע"ז: **ויעביר באש.** בגמרא [ע"ב] מפרש היכי הוו עבדי ולפי מקראי דתרווייהו בעינן: **גמ' קתני.** מתניתין (דף נג.) בחייבי סקילה ע"ז באנפי נפשה העובד ע"ז וקתני מולך אלמא מולך לאו בכלל ע"ז ונפקא מינה דאם זבח וקטר לפניו פטור אי נמי העביר מזרעו לשאר ע"ז ואין דרכה בכך לא מחייב דמולך דוקא כתוב ששמו מולך: **אחד למולך ואחד לשאר ע"ז.** העביר זרעו חייב קסבר מולך נמי ע"ז הוא ולא איצטריך לאזהורי עלה בכדרכה דמאיכה יעבדו (דברים יב) נפקא אלא לומר לך שאם עשה שלא כדרכה חייב: **שלא למולך פטור.** דמולך דווקא כתיב שדרכה בכך ולא משום ע"ז אזהר עליו דהא מאיכה יעבדו נפקא אלא חוק הוא להם והתורה הקפיד על חוק זה בסקילה לפיכך הוצרך לכתוב: **כל שהמליכו עליהם.** שקרא שמו מולך: **רבא אמר.** לא אמרו דבר אחד דמולך עראי איכא בינייהו כגון צרור וקיסם שאינו ראוי לכך וזה לפי שעה המליכוהו עליו להעביר לו בנו זה לר"א בר' שמעון לא מחייב אלא במולך קבוע ובא:

ר'

תוספות

מ)**מרקולים.** אור"ת קילוס שמה לשון שבח אלא שחכמים כינו אותה לגנאי וקראוה קולים לשון לעג וקלס (תהלים מד) נ) ומר לשון חילוף כמו במר דשחוטה (חולין דף לד.) במר דפרזלא (ב"ק דף קיג.) במר דכנתא (בכורות דף ל.) כלומר חילוף קילוס שהחליפו שמה ס): **אע"ג** דקמיכוין לבזויה. ᵉולעובדה בבזוי ע) דאי לא קמכוין אלא לבזות הא אפילו עובד מאהבה ומיראה פטור לרבא ואפילו לאביי דמחייב התם הכא מודה דפטור: **קתני** ע"ז וקתני מולך. אף על גב דקתני ע"ז וקתני פעור ומרקולים לא דמי דהתם לפרושי דינא קאתי אבל הכא דייק מרישא דקתני אלו הן הנסקלין עובד ע"ז והנותן מזרעו למולך ולא קתני פעור ומרקולים:

העביר

קסב א ב מיי' פ"ג מהל' עכו"ם הלכה ה:
קסג ג מיי' שם פ"ו הלכה ד:
קסד ד מיי' שם הלכה ג:

תורה אור השלם

1. וְנְשָׂאוֹ דּוֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן הַבַּיִת וְאָמַר לַאֲשֶׁר בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אָפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם יְיָ: עמוס ו י
2. וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת פִּגְרֵיכֶם עַל פִּגְרֵי גִּלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה נַפְשִׁי אֶתְכֶם: ויקרא כו ל
3. וַיָּקָם עַל מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה בֻּנִּי שֵׁרֵבְיָה בָּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל יְיָ אֱלֹהֵיהֶם: נחמיה ט ד
4. וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ אֶל תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת אֶבֶן הָעֹפֶרֶת אֶל פִּיהָ: זכריה ה ח
5. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אֲנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר: במדבר כה ה
6. וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: דברים ד ד

א) יומא סט: [ע"ש כל הענין], ב) שבת נה., ג) יומא סט:, ד) [ברכות ח. וש"נ], ה) רש"ל בכל ארץ ישראל, ו) רש"ל והלכה, ז) [בס"א: מן], ח) [תוספת' פ"י], ט) [כגון יהושע ז], י) רש"ל מ"ז ול"ל והיו והד"א, כ) רש"ל מ"ז, ל) בס"א: מן, מ) [שייך למשנה לעיל ס:], נ) [פסוק יד], ס) [ועי' תוס' ב"מ כה: ד"ה כאבני ותוס' ע"ז נ. ד"ה אבני], ע) עי' רש"א,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אף ע"ג. ולעובדה בבזוי. עי' לעיל סא ע"ב תוד"ה רבא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' הס שלא להזכיר. נ"ב עמוס ו:

לעזי רש"י

בליד"ש. סלקים לבנים (בפרובנסאלית).
בלישט"א. רגב אדמה.

מוסף רש"י

בייא בייא. לשון זעקה וקובלנא (יומא סט:). **לקבולי ביה אגרא.** שנכוף אותו ונקבל שכר (שם). **פיתקא.** כתב (שם). **אמת.** כלומר מסכים אני עמכם (שם). **חותמו של הקב"ה אמת.** אמצעית לאותיות וראשון ואחרון על שם אני ראשון ואני אחרון ואני הוא (שבת נה.). **אמר להו נביא.** זכריה בן עדו (שם). **בדודא דאברא.** בסיר של עופרת (שם). **דשייף קליה.** נכנס הקול לתוך העופרת ואינו יוצא ממנו (שם). **ביעתא בת יומא.** ביצה הנולדה בו ביום, לפי שפסק החימום מן המעים ואפילו אותן שעיברה התרנגולת כבר אינן מתבשלין במעיה (שם). **ניבעי פלגא.** שיהא שולט באדם ליזקק לאשתו ולא לאחרת (שם). **כחלינהו לעיניה.** סימו את עיניו ע"י כחול (שם). **פיסא.** פיסת רגב שקורין גליסט"א (שבת פא.).

א"ר ינאי אינו חייב עד שימסרנו למשרתי ע"ז שנאמר 1ומזרעך לא תתן להעביר למולך תניא נמי הכי יכול העביר ולא מסר יהא חייב ת"ל לא תתן מסר למולך ולא העביר יכול יהא חייב ת"ל להעביר מסר והעביר שלא למולך יכול יהא חייב ת"ל למולך מסר והעביר למולך ולא באש יכול יהא חייב נאמר כאן להעביר ונאמר להלן 2לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש מה להלן באש אף כאן באש ומה כאן מולך אף להלן מולך אמר רב אחא בריה דרבא אהעביר כל זרעו פטור שנאמר מזרעך ולא כל זרעך בבעי רב אשי העבירו סומא מהו ישן מהו בן בנו ובן בתו מהו תפשוט מיהא חדא דתניא 3כי מזרעו נתן למולך מה ת"ל לפי שנאמר לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש אין לי אלא בנו ובתו גבן בנו ובן בתו מנין ת"ל 4בתתו מזרעו תנא פתח בכי מזרעו וסליק בתתו מזרעו דרשה אחרינא הוא זרעו ט) אין לי אלא זרע כשר דזרע פסול מנין ת"ל בתתו מזרעו אמר רב יהודה האינו חייב עד שיעבירנו דרך העברה היכי דמי אמר אביי שרגא דליבני במיצעי נורא מהאי גיסא ונורא מהאי גיסא ורבא אמר כמשוורתא דפוריא תניא כוותיה דרבא א)אינו חייב עד שיעבירנו דרך (א) עברה העבירה ברגל פטור זואינו חייב אלא על יוצאי יריכו הא כיצד בנו ובתו חייב אביו ואמו אחיו ואחותו פטור העביר עצמו פטור ורבי אלעזר בר' שמעון מחייב אחד למולך ואחד לשאר ע"ז חייב רבי אלעזר ברבי שמעון אומר למולך חייב שלא למולך פטור אמר עולא מאי טעמא דרבי אלעזר בר' שמעון אמר קרא 2לא ימצא בך בך בעצמך ורבנן לא דרשי בך והתנן ג)האבידתו ואבידת אביו שלו קודמת ואמרינן ג)מאי טעמא ואמר רב יהודה אמר קרא 5אפס כי לא יהיה בך אביון שלו קודמת לשל כל אדם התם מאפס אמר רבי יוסי בר' חנינא שלש כריתות בע"ז למה אחת לכדרכה ואחת לשלא כדרכה ואחת למולך ולמאן דאמר מולך ע"ז היא כרת במולך למה לי למעביר בנו שלא כדרכה ולמאן דאמר 7מגדף ע"ז היא כרת במגדף למה לי ה)לכדתניא 6הכרת תכרת הכרת בעולם הזה תכרת לעולם הבא דברי רבי עקיבא אמר לו רבי ישמעאל והלא כבר נאמר 7ונכרתה וכי שלשה עולמים יש אלא ונכרתה בעולם הזה הכרת לעולם הבא תכרת י)דברה תורה כלשון בני אדם:

מתני'

העביר כל זרעו פטור. וא"ת מקמא מיחייב ליה וי"ל כגון שאין לו אלא בן אחד או שהעבירם בבת אחת:

שלש כריתות בע"ז. פ"ה שתים גבי מולך בקדושים והשלישי בשלח לך כי דבר ה' בזה וקשה ח) (לר"י) דאית ליה בריש מי שהיה טמא (פסחים ד' צג.) מגדף היינו מברך השם ובסוף פרק קמא דשבועות (דף יג.) מוקי כי דבר ה' בזה לפורק עול ומגלה פנים בתורה כרת בע"ז שלא כדרכה מנלן ויש לומר דכרת ג' בפרשת אחרי מות דכתיב מולך גבי עריות ואכולהו כתיב כי כל אשר יעשה מכל התועבות וגו' ואף על גב דהוי ליה טפי לאוקמי לגופיה למעביר בנו שלא כדרכה ניחא ליה לאוקמיה בע"ז באם אינו ענין כיון דהשתא סבירא ליה מולך לאו היינו ע"ז וחוק בעלמא הוא דלא מסתבר לחיובי עליה אלא כדרכה:

למעביר בנו ובתו שלא כדרכה. תימה כיון דמולך ע"ז הוא ת"ל מההוא כרת דמוקמינן לע"ז שלא כדרכה ויש לומר דלא הוה מוקמינן ליה לע"ז כיון דגבי מולך כתיב אי לאו דאשכחן קרא אחרינא למולך:

וכי שלשה עולמות יש. לאו לר' עקיבא פריך דאיהו מוקי לה במברך את השם אלא אליבא דנפשיה קאמר כדפ"ה ואם תאמר לרבי עקיבא נמי תקשה וכי שלשה עולמות יש דלעולם הזה נפקא לן מקראי דמולך כע"ז מיהו ר' עקיבא איכא למימר דלא דריש כי דבר ה' בזה בע"ז אלא כדדרשינן פ"ק דשבועות (שם) אבל מרבי ישמעאל קשיא דדריש בחלק ט) המבזה דיבור ראשון שנאמר בסיני דהיינו ע"ז דאכתי תקשה ליה וכי שלשה עולמות יש דע"ז נפקא ליה מקראי דמולך וי"ל דרבי ישמעאל הוה דריש קראי דמולך תרתי לע"ז שלא כדרכה משום עולם הזה ולעולם הבא אי נמי חד לע"ז שלא כדרכה ותרתי למולך לעולם הזה ולעולם הבא:

והנשאל

ר' ינאי. לפרושי עד שימסור דמתני' אתא למימר דהך מסירה למשרתי ע"ז קאמר: **לא תתן להעביר.** לא תתן לאחרים להעביר וסתמא דמילתא שמשין שלה קא מעבירין לה: ה"ג **תניא נמי הכי יכול העביר ולא מסר כו'.** ול"ג בברייתא ברישא ומזרעך לא תתן דהו לא יכול למיתני יכול העביר ולא מסר דהאי לא תתן מסירה משמע. אלא הכי קתני יכול העביר ולא מסר יהא חייב ותיפוק ליה מלא ימלא בך מעביר בנו ובתו באש דלא כתיבא מסירה ת"ל לא תתן להעביר פירש לך הכתוב על העברה שאינה אלא דרך נתינה: **לא תתן להעביר.** משמע ליה לתנא נתינה הבאה לכלל העברה ולא משמע ליה נתינה על מנת להעביר לחיוביה על נתינה לחודה: **מסר והעביר.** לע"ז אחרת שלא למולך יכול יהא חייב: **העבירו.** לבנו סומא או ישן מי הוה דרך העברה בכך בכה"ג דאינו יכול לעבור בעצמו אם היה רוצה: **פשוט.** מיהא מתניתין: **חדא.** מהנך שאלות דבן בנו ובן בתו כבנו: **כי מזרעו נתן למולך מה ת"ל.** פשיטא דהאי כרת על כן נכתב דהא במעביר למולך כתיב (ויקרא כ) ואני אתן את פני וגו' ולעיל מיניה כתיב ואשר יתן מזרעו למולך מות יומת: **ת"ל בתתו מזרעו.** קרא אחרינא הוא ולא זה שהתחיל התנא לדרוש. ופרכינן תנא פתח לדרוש כי מזרעו נתן למולך ובסוף דבריו סיים ת"ל בתתו מזרעו. ומשני דרשה אחריתי דרש מבתתו מזרעו דרשה קמייתא דבן בנו ובן בתו מכי מזרעו נפקא ליה והדר תנא זרעו פסול מנין שהיה לו ממזר והעבירו ת"ל בתתו מזרעו ואם העלם יעלימו וגו' ולא היה צריך למכתב בתתו מזרעו דהא במעביר מזרעו משתעי אלא להך דרשה: **דרך העברה.** שלא שינה מן החוק אלא כדרך מנהג העברת המולך: **שרגא דלבני.** שורת לבנים גבוה לבנה על גבי לבנה והאש מכאן ומכאן ומעבירין עליו ואינו שורפו מדקתני לקמן המעביר עצמו פטור אלמא לאחר העברה הוא חי. והא דאמרינן (לעיל דף סג:) גבי חזקיה שסכתו אמו סלמנדרא לאו למולך היה אלא לאלהי ספרוים דהתם שריפה כתיב: **רבא אמר כמשוורתא דפוריא.** אינו מעבירו ברגליו אלא קופץ ברגליו כדרך שהתינוקות קופצין בימי הפורים שהיתה חפירה בארץ והאש בוער בו והוא קופץ משפה לשפה: **דרך העברתו.** עבודתו של מולך: **העבירו ברגל פטור.** אלמא דרך עבודתו בקפיצה: **מאי טעמא דר' אלעזר.** במעביר עצמו: **ורבנן לא דרשי בך.** בתמיה לאזהרה למשמע מיניה אזהרת עצמו: **לא יהיה בך אביון.** הזהר בעצמך שלא תבא לידי עניות. נימא הכוא סתמא דלא כרבנן: **התם מאפס כי לא יהיה בך אביון.** דאי לאו לאזהרה אתא אלא להבטחה שמבטיחם שלא יהיה בהם אביונים נכתוב לא יהיה בך אביון מדכתיב אפס לאזהרה אתא כלומר אפס וחדל וכלה עניות ממך. אפס לשון חדלה וכליה כמו (בראשית מז) כי אפס כסף: **שלש כריתות בע"ז.** תרתי גבי מולך בקדושים תהיו [ויקרא כ] ואני אתן את פני באיש ההוא והכרתי אותו מקרב עמו ושמתי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו ואת כל הזונים וגו' (ונתתי את פני וגו') וא"נ סבירא ליה דמולך לאו ע"ז הוא מכל מקום קרי ליה ע"ז והשלישית בשלח לך אנשים [במדבר טו] כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההיא וגו' ותניא לקמן באלו שאין להם חלק לעולם הבא [צט.] דבר ה' בזה [במדבר טו] זה דבור ראשון שנאמר בסיני והוא ע"ז. והא דכתיב הכרת תכרת חדא חשיב ליה כדמפרש לקמן דברה תורה כלשון בני אדם. את ה' הוא מגדף ונכרתה [שם] לקמן מפרש: **אחת שלא כדרכה.** כרת יתירא גבי מולך אם אינו ענין לו תנהו ענין לזובח וקטור ונסוך והשתחואה שהוא חייב עליהם אף שלא כדרכה: **ואחת למולך.** דאף על פי שדרכן בכך מיבעי ליה למכתבה באפי נפשיה דמולך לאו ע"ז הוא והקפידה תורה עליו: **ולמאן דאמר מולך ע"ז הוא.** והוי בכלל כדרכה דכל שאר עבודות מאיכה יעבדו [דברים יב] נפקא בא הכתוב לחייב עליו אף בשאר ע"ז שאין דרכו בכך שלא מצינו אלא זבוח וקטור ונסוך והשתחואה: **ולמאן דאמר.** בכריתות י) מגדף זה העובד ע"ז כגון מסורר לע"ז: **כרת דכתיב במגדף למה לי.** אחרי שדרכה בכך. ופלוגתא היא בכריתות (דף ז.) איכא למאן דאמר מגדף היינו מברך את השם: **לכדתניא.** כדמוקים ליה רבי ישמעאל אחד לעוה"ז ואחד לעוה"ב: **והלא כבר נאמר ונכרתה.** באותה פרשה עצמה גבי מגדף ורבי עקיבא ס"ל מגדף היינו מברך את השם כדאמר בכריתות ועולם הבא לא נפקא ליה בע"ז אלא מהכרת תכרת ור' ישמעאל לאו לר"ע פריך והלא כבר נאמר ונכרתה דהא ר"ע במברך את השם מוקים לה אלא טעמא דנפשיה קאמר והלא כבר נאמר ונכרתה ואנא סבירא לי דבע"ז כתיבא: **וכי שלשה עולמות יש וכו'.** ודומה לו בשחיטת חולין והלא במוקדשין האומר רגלה של זו עולה כולה עולה דהא פרכא לאו לכשנגדו פריך דאיהו ס"ל אפילו במוקדשין דאין כולה עולה אלא טעמא דנפשיה אמר בפרק [בהמה המקשה] (חולין סט.):

מתני'

עין משפט
נר מצוה

קסה א מיי' פ"ו מהל' עכו"ם הלכה ד:
קסו ב ג ד מיי' שם הלכה ה:
קסז ה מיי' שם הלכה ד:
קסח ו מיי' שם הלכה ג ועיין בכ"מ:
קסט ז מיי' שם הלכה ה:
קע ח מיי' פי"ב מהל' אבידה הלכה א סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רס"ד סעיף א:

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פ"י], ב) ב"מ לג., ג) [ב"מ ל. לג. ע"ש], ד) (פסחים לג.) [כריתות ז:], ה) לקמן צ: [שבועות יג.], ו) [ברכות לא: קידושין יז: וש"נ], ז) [דף ז:], ח) [צ"ל לרבי], ט) [דף צט.],

תורה אור השלם

1. וּמִזַּרְעֲךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא תְחַלֵּל אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְיָ: ויקרא יח כא
2. לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ קֹסֵם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: דברים יח י
3. וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל אֶת שֵׁם קָדְשִׁי: ויקרא כ ג
4. וְאִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ עַם הָאָרֶץ אֶת עֵינֵיהֶם מִן הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ לְבִלְתִּי הָמִית אֹתוֹ: ויקרא כ ד
5. אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְיָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ: דברים טו ד
6. כִּי דְבַר יְיָ בָּזָה וְאֶת מִצְוָתוֹ הֵפַר הִכָּרֵת תִּכָּרֵת הַנֶּפֶשׁ הַהִוא עֲוֹנָה בָהּ: במדבר טו לא
7. וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיָד רָמָה מִן הָאֶזְרָח וּמִן הַגֵּר אֶת יְיָ הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ: במדבר טו ל

גליון הש"ס

גמ' אין לי אלא זרע כשר. וכן בקדושין דף ד ע"א ועי' בתוס' קידושין דף כו ע"ב ד"ה ולזרעו:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דלך העברתו העבירו ברגל:

מוסף רש"י

אפס כי לא יהיה בך אביון. הזהר מן עניות (ב"מ לג.) לא תביא עצמך לידי עניות (שם ל:). הכרת תכרת. בעבודת כוכבים כתיב (לקמן צ:). והלא כבר נאמר ונכרתה. בעבודת כוכבים את ה' הוא מגדף ונכרתה, דס"ל דמגדף היינו עובד עבודת כוכבים (שם) ור"ע ס"ל דמגדף היינו מברך השם (שם).